

Gönderim: 16.12.2024

Kabul: 27.01.2025

Tür: Araştırma Makalesi

Acil uzaktan eğitim sürecinde yayımlanan eğitim alanındaki makalelerdeki eğilimler: Dergipark örneği

Emel GÜLER^a

Nazife ŞEN ERSOY^b

Yusuf Zafer Can UĞURHAN^c

^a Anadolu Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-0492-4492

^b Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-3335-7538

^c Anadolu Üniversitesi, ORCID: 0000-0003-1264-9002

* Bu çalışmanın bir kısmı, *International Conference on Educational Technology and Online Learning (ICETOL)* 'de özet bildiri olarak sunulmuştur.

Özet

Pandemiye bağlı kapanmalar nedeniyle öğretimin kesintiye uğramaması için dünyanın her yerinde ivedi bir çözüm olarak acil uzaktan eğitim uygulamalarına geçilmiştir. Bu durum eğitim alanındaki araştırmalar için yeni bir gündem oluşturmuş ve hem ulusal hem de uluslararası çapta bu süreçteki uygulamaları inceleyen araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışma Covid-19 dönemindeki eğitim alanındaki araştırmalardaki mevcut durumu ve eğilimleri belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yönteminin benimsendiği çalışmanın verileri Dergipark platformundaki çift taraflı kör hakemlik sistemine sahip dergilerdeki Ocak 2020 – Nisan 2022 arasında yayımlanan makalelerden doküman incelemesi tekniği yoluyla toplanmıştır. Makalelerin seçiminde ilk olarak platformun arama uygulaması kullanılarak başlığında ve anahtar kelimelerinde “Covid-19” ve “pandemi” ifadeleri geçen makaleler belirlenmiştir. Bu makaleler arasından platformun filtreleme özelliği yoluyla “sosyal bilimler” alanındaki “eğitim ve eğitim araştırmaları” kategorisinde yer alan makaleler örnekleme alınmıştır. Buna göre, araştırmanın örnekleme başlığında “Covid-19” ve “pandemi” ifadeleri içeren 102, hem başlığında hem de anahtar kelimelerinde bu ifadeler geçen 20 olmak üzere toplamda 122 makale oluşturulmuştur. Veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiş ve bulguların raporlanmasında şu kategoriler kullanılmıştır: dergi adı, yayım yılı, yöntem, model, veri toplama aracı, katılımcılar, katılımcı sayısı ve anahtar kelimeler.

Anahtar Sözcükler: Acil uzaktan eğitim, Eğitim uygulamaları, Eğilimler, Covid-19, pandemi

Trends in articles published in the field of education during the emergency remote education process: Dergipark case

Abstract

The global Covid-19 pandemic has led to significant repercussions and diverse practices to address challenges and adapt. Particularly, education has been profoundly affected, prompting urgent measures like rapid transition to remote learning worldwide due to pandemic-induced closures. This has spurred research examining applications at national and international levels. This study employs a qualitative approach to investigate current education research trends during the Covid-19 period. Data from January 2020 to April 2022 articles in peer-reviewed journals on the Dergipark platform were collected through document analysis. Articles containing "Covid-19" and "pandemic" were initially identified, and a subset within "education and educational research" in "social sciences" was sampled. The study's sample comprises 122 articles, including 102 with "Covid-19" or "pandemic" in titles and 20 with both in titles and keywords. Collected data underwent content analysis, categorized by journal title, publication year, methodology, model, data collection, participants, and keywords. Findings are expected to identify overlooked research areas in urgent remote education during Covid-19 and offer insights into post-Covid-19 educational practices and research.

Keywords: Emergency remote education, Educational practices, Trends, Covid-19, pandemic

Kaynak Gösterme

Güler, E., Şen Ersoy, N., Uğurhan, Y. Z. C. (2025). Acil uzaktan eğitim sürecinde yayımlanan eğitim alanındaki makalelerdeki eğilimler: Dergipark örneği. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 11(1), 134-163. <https://doi.org/10.51948/auad.1602820>

Giriş

2020 yılının ilk çeyreğinde ortaya çıkan ve hızlı bir şekilde tüm dünyaya yayılan koronavirüs pandemisi (Covid-19), küresel anlamda eğitim yaklaşımlarını değiştirmiş ve eğitim kurumlarının çok kısa bir süre içinde geleneksel sınıf içi eğitim yönteminden çevrimiçi eğitime doğru geçiş yapmalarını zorunlu kılmıştır. Covid-19 pandemisi sırasında, ülkeler genelinde uygulanan sokağa çıkma yasaklarıyla salgının yayılmasının yavaşlatılması ve durdurulması amacıyla insanların evlerinde kalmaya zorlanması, dünyayı adeta durma noktasına getirmiştir. Yaşanan bu süreç küresel anlamda eğitim sistemlerini etkileyerek öğrenenlerin eğitim alma biçimlerini radikal bir biçimde değiştirirken eğitim kurumları, pandemi nedeniyle büyük zorluklarla karşılaşmıştır (Aslan vd., 2022). Dahası 191 ülkedeki bütün eğitim düzeylerinden yaklaşık 1,5 milyar öğrenci, kurumların pandemi nedeniyle kapanma kararından doğrudan etkilenmiştir (UNESCO, 2020). Özellikle yükseköğretim düzeyinde söz konusu durumla başa çıkabilmek amacıyla eğitimi yeniden tasarlamak ve öğretme ile öğrenme uygulamalarını değiştirmek zorunda kalan akademik kurumlar için önemli zorluklar gündeme gelmiştir (Harris, 2020). Pandeminin ilk haftalarından itibaren birçok ülke yüz yüze eğitimi askıya almış ve eğitimin çevrimiçi ya da kısmen karma eğitim biçiminde devam ettirilmesi tartışılmaya başlanmıştır.

Araştırma Sorunsalı

Covid-19 pandemisi küresel ölçekte eğitimin yanı sıra ulusal sağlık sistemleri ile ekonomilerde ciddi sorunları beraberinde getirmiştir. Yerel yönetimler, ulusal hükümetler ve politika yapıcılar, sadece sağlık ve ekonomide değil; aynı zamanda eğitimde karşılaşılan birtakım sorunların üstesinden gelebilmek için olağanüstü bir biçimde çalışmak zorunda kalmıştır. Öyle ki Covid-19 pandemisi, tüm okulların ve üniversitelerin organizasyon yapılarında, müfredatlarında ve eğitim politikalarında yapısal değişikliklere olan ihtiyacı gözler önüne sermiştir (Polat, 2022). Pandeminin ilk dalgasının atlatılmasından sonra ülkeler, eğitim faaliyetlerini sürdürmek istemiştir. Öğrenme kaybını en aza indirmek ve söz konusu durumun oluşturduğu olumsuz etkilerle öğrenenlerin başa çıkabilmelerine yardımcı olabilmek için alternatif yöntemlerle eğitim faaliyetlerine devam edilmiştir (Bozkurt vd., 2022). İlgili alternatif yöntemlerin başında uzaktan eğitimi temel alan yaklaşımlar yer almıştır. Karasal televizyon ve radyo yayınlarında, internet destekli bilgisayarlarda ve mobil cihazlarda kullanılan senkron-asenkron uygulamalar sayesinde hem eğitim faaliyetlerine devam edilmiş hem de öğrencilerin eğitim sürecinden tamamen kopması engellenmeye çalışılmıştır.

Geleneksel anlamda kullanılan uzaktan eğitimin aksine pandemide gerçekleştirilen bu uzaktan eğitim faaliyetleri acil uzaktan eğitim (AUE) kavramı olarak adlandırılmıştır (Yavuz vd., 2021). AUE, eğitimin her düzeyinde dış etmenler nedeniyle kesintiye uğrayan eğitimi sürdürebilmek maksadıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılarak geleneksel eğitim biçiminden uzaktan eğitime geçiş olarak tanımlanmıştır (Sezgin, 2021). Aynı zamanda söz konusu geçiş, eğitimin kesintiye uğraması nedeniyle radikal bir değişim ve uzaktan eğitime hızlı/ani bir geçiş olarak da nitelendirilmiştir (Sezgin, 2021). Bu bağlamda pandemi kısıtlamalarının üstesinden gelmek, eğitim ve öğretimi devam ettirebilmek amacıyla AUE işe koşulmuştur.

Ancak, neredeyse bir gecede AUE geçme ihtiyacı hem uygulayıcıları hem de araştırmacıları yeni bir gerçekliğe hızlı bir şekilde uyum sağlamaya zorlamıştır. Zira yüz yüze eğitim biçiminde verilen derslerin çevrimiçi bir öğrenme ortamına uyacak şekilde yeniden tasarlanması ihtiyacı ortaya çıkmış, akademisyenlerin AUE uygulamalarını kullanarak öğretim metodolojilerini ve öğrenme malzemelerini söz konusu duruma göre dönüştürmeleri ve uyarlamaları istenmiştir (Yükseköğretim Kurulu, 2020). Diğer taraftan öğrenenlerin, bu yeni öğrenme ortamına uyum sağlamaları, diğer öğrenenler ve öğretmenler ile sosyal mesafeyi deneyimlemeleri ve eğitimsel, sosyal ve zihinsel gibi birçok zorlukla başa çıkmaları gerekmiştir (Meletiou-Mavrotheris vd., 2022).

Sonuç olarak yaşanan zorlu duruma rağmen birçok eğitim kurumu, öğrenme sürecinin sürekliliğini sağlamaya çalışmıştır. Yaşanan çevrimiçi öğrenmeye doğru geçişte öğrenenler ve öğretmenler, çok çeşitli türde teknolojik araçlar ve teknikleri kullanarak birbirleriyle etkileşime geçebildikleri bir öğrenmeyi deneyimlemiştir (Sezgin, 2021). Diğer taraftan, pandemiden önce çevrimiçi öğrenme deneyimlenmiş olsa da çevrimiçi öğrenmenin asıl faydasının pandemiyle birlikte anlaşıldığı değerlendirilmiştir (Bozkurt vd., 2022). Nitekim çevrimiçi öğrenme, öğrenenlere kolaylık (Poole, 2000), esneklik (Chizmar ve Walbert, 1999), zamandan tasarruf, ekip çalışması ve fiziksel sınırların ötesinde başkalarıyla iş birliği yapma fırsatları (Hung vd., 2010) gibi imkânlar sunmaktadır. Ayrıca öğrenenlerin hem öğrenme etkinlikleri üzerinde daha fazla kontrole sahip olmalarını hem de çalışma hızı, yoğunluğu ve zaman yönetimi bakımından kararlar almalarını sağlamaktadır (Stansfield vd., 2004).

Türkiye’de, dünyanın diğer birçok ülkesinde olduğu gibi Yükseköğretim Kurulu (YÖK), tüm kamuya bağlı üniversiteler ile vakıf üniversitelerinin eğitim-öğretim faaliyetlerinin, pandeminin etkisi azalana kadar çevrimiçi bir biçimde yürütülmesini zorunlu kılmıştır. Dolayısıyla Türkiye’deki üniversiteler aktif olarak pedagojik öğretme ve öğrenme

faaliyetlerini çevrimiçi olacak biçimde dönüştürmeye başlamış ve birçok üniversite öğrenme yönetim sistemlerini geliştirerek ya da mevcut sistemlerden uyarlayarak çevrimiçi öğrenmeye geçiş yapmıştır (YÖK, 2020).

Eğitimin Covid-19 pandemisi sürecinde en olumsuz etkilenen alanlardan biri olması, farklı alanlardan araştırmacıları eğitimle doğrudan ve dolaylı olarak çok yönlü çalışmalar yapmaya yöneltmiştir. Özellikle küresel anlamda eğitim kurumlarının kapanmasından sonra AUE, dijital materyaller, çevrimiçi öğrenme platformları, öğrenme yönetim sistemleri ile ilgili öğrenme öğretme sürecine ilişkin belirsizlikleri ve zorlukları ortadan kaldırmak için yapılan çalışmalar, bu bilgi birikiminin önemli bir bölümünü oluşturmuştur. (Polat, 2022).

İlgili Alanyazın

Pandemi döneminde eğitim alanında gerçekleştirilen akademik çalışmalar genel olarak pandemi sürecindeki uzaktan eğitim faaliyetlerine odaklanmıştır (Aristovnik vd., 2020). Bazı çalışmaların farklı eğitim düzeylerinde pandemi dönemi ders uygulamaları (Nemec vd., 2020; Zamfir, 2020; Stracke vd., 2022) üzerine inceleme yaptıkları dikkat çekerken diğer çalışmaların öğrenen ve öğreten deneyimleri (Chertakova vd., 2020; Aslan vd., 2022), sürece ilişkin öğrenenlerin algı ve tutumları (Wang vd., 2020) ile sürecin tanımlanması üzerine (Bozkurt, 2020; Sezgin, 2021) araştırmalar yaptıkları görülmüştür. Yavuz ve diğerleri (2021) Web of Science (WoS) veri tabanında gerçekleştirmiş oldukları ve Covid-19 pandemisi dönemiyle ilgili yapılmış 220 makaleyi inceledikleri çalışmada, söz konusu çalışmaların çoğunlukla 2020 yılının son çeyreğinde yayınlanmaya başladığını raporlamışlardır. Bununla birlikte, çalışmaların çoğunlukla çok yazarlı bir biçimde yapıldığı tespit edilmiş ve ağırlıklı olarak Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ile Çin merkezli üniversitelerdeki akademisyenlerin bu çalışmalarda yer aldıkları görülmüştür. Çalışmaların anahtar kavramlarında Covid-19, çevrimiçi eğitim, uzaktan eğitim, çevrimiçi öğrenme, uzaktan öğrenme, pandemi ile tıbbi eğitim kavramlarının çoğunlukla yer aldığı belirlenmiş ve çalışmaların %40'ının nicel, %12'sinin karma ve %58'inin nitel araştırma yöntemini benimsediği göze çarpmıştır. Sezgin (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmada Covid-19 pandemi sürecinde gerçekleştirilen AUE faaliyetlerine ilişkin öne çıkan eğitsel kavramlar incelenmiştir. Çalışmada Web of Science (WoS) ve ScienceDirect gibi toplamda dokuz veri tabanında 152 çalışma mercek altına alınmıştır. Çalışmaların genellikle yükseköğretim düzeyinde yapıldığı ve ABD temelli olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca genel olarak çalışmaların mevcut durumu betimlediği, farklı uzaktan eğitim uygulamalarının karşılaştırıldığı ve gerçekleştirilen faaliyetlerin bir bakıma

değerlendirildiği ortaya konulmuş ve incelenen çalışmalarda uzaktan eğitim uygulamalarının yüksek düzeyde teknoloji ve dijital beceri temelli olduğu dikkat çekmiştir. Karaköse ve Demirkol (2021) ise Covid-19 pandemisi ile eğitim arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla WoS veritabanında konuyla ilgili en fazla atıf alan 100 makaleyi mercek altına almıştır. Söz konusu çalışmalarda çevrimiçi öğrenme, eğitici eğitimi, çevrimiçi öğretme ve uzaktan eğitim anahtar kavramlarının çok sık bir şekilde kullanıldığı dikkat çekmiştir. Çalışmalarda özellikle çevrimiçi eğitim ve eğitici eğitimi ile ilgili incelemeler yapıldığı da vurgulanmıştır. Son olarak, çalışmalarında çoğunlukla ABD'deki üniversitelerde yer alan araştırmacılar tarafından yapıldığının altı çizilmiştir.

Pandemiyle ilgili alanda yapılan çalışma sayılarının niceliksel çokluğu, beraberinde bazı sorunları getirmekte ve belirli konularda gerçekleştirilen çalışmaların bulguları, benzer konuda yapılan çalışmaları destekleyebildiği gibi çelişkili sonuçları da ortaya koyabilmektedir. Bununla birlikte, belirli konularda çalışma gerçekleştirmek isteyen araştırmacılar ilgili konularda yapılmış diğer çalışmalara ulaşmakta bazı sorunlar yaşayabildiği gibi çalışmalara ulaşmada gereğinden fazla zaman harcayabilmektedir. Dolayısıyla alanda belirli konular üzerine yapılmış içerik analizi çalışmalarında ortaya konulan bulgular, ileri çalışmalar için araştırmacılara olanaklar sağlayabilmektedir (Yavuz vd., 2021). Sonuç olarak mevcut çalışmada, 1 Ocak 2020 - 30 Nisan 2022 arasında Dergipark platformundaki çift taraflı kör hakemlik sistemine sahip dergilerde (Ek-1) yayınlanan, başlığı ile anahtar kelimelerinde “Covid-19” ve “pandemi” ifadeleri geçen makaleler içerik analizi tekniğiyle incelenmiştir. Söz konusu makaleler arasından platformun filtreleme özelliği yoluyla “sosyal bilimler” alanındaki “eğitim ve eğitim araştırmaları” kategorisinde yer alan makaleler örnekleme alınmıştır. Çalışmanın amacı, Covid-19 pandemisi ve eğitim arasındaki ilişkiyi inceleyen akademik yayınların eğilimlerini belirlemek ve bu konuda gelecekte yapılacak çalışmalara yol haritası sunmaktır. Çalışmada yanıt aranan araştırma soruları ise şunlardır:

- İnceleme kapsamında örnekleme alınan makalelerde;
- Dergilerin betimsel dağılımı nasıldır?
- Yayın yıllarının betimsel dağılımı nasıldır?
- Yöntemlerin betimsel dağılımı nasıldır?
- Araştırma modellerinin betimsel dağılımı nasıldır?
- Veri toplama araçlarının betimsel dağılımı nasıldır?
- Katılımcıların betimsel dağılımı nasıldır?
- En sık kullanılan anahtar kelimelerin betimsel dağılımı nasıldır?
- Pandemi süresince yapılan çalışmalara yönelik araştırma eğilimlerinin pandemi sonrasındaki eğitim süreçlerine ilişkin yansımaları nelerdir?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, veri toplama aracı, veri toplama ve analiz süreci ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Araştırma Modeli

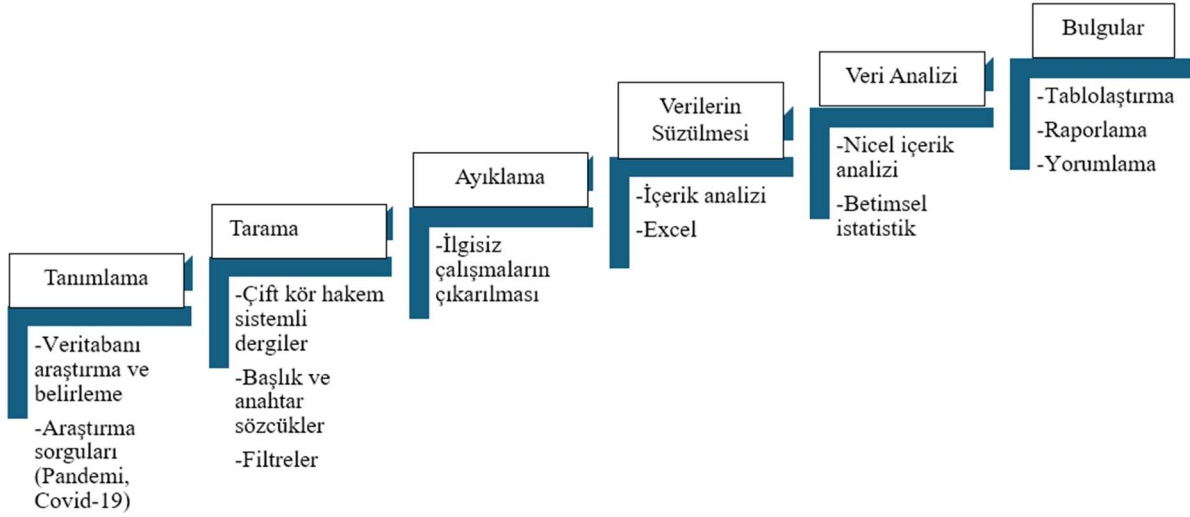
Covid-19 pandemisini eğitim ve eğitim araştırmaları kategorisinde ele alan araştırmaları incelemeyi amaçlayan bu betimsel çalışmada, içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. İçerik analizi, metinsel ifadelerin düzenlenmesi, sınıflandırılması, karşılaştırılması ve metinlerden kuramsal sonuçlar çıkarılması veya nitel araştırmaların geniş ölçekte ele alınarak temel anlamların belirlenmesine yönelik herhangi bir nitel veri indirgeme ve yorumlama çabası olarak tanımlanabilir (Neuendorf, 2002). İçerik analizi nitel ve nicel olmak üzere iki şekilde gerçekleştirilebilmektedir. Bu çalışmada nicel içerik analizi tekniğine başvurulmuştur. Nicel içerik analizinde inceleme konusu olan kavramların ve kelime gruplarının sayıca ne kadar tekrarlandığı önem taşımaktadır (Gül ve Nizam, 2021). Metin ve Ünal'ın (2022) bu tür analiz aşamalarını açıklayan çalışmalarında belirttikleri üzere, bu araştırmada öncelikle araştırma soruları kapsamında incelenen makalelerin analiz edilebilmesi için kategoriler ve kodlar oluşturulmuş, bu kategori ve kodların incelenen makalelerde ne kadar sıklıkla kullanıldığına bakılmıştır.

Araştırma Alanı ve Veri Toplama Süreci

Çalışmanın verileri Dergipark platformundaki çift taraflı kör hakemlik sistemine sahip dergilerdeki Ocak 2020 – Nisan 2022 arasında yayımlanan makalelerden doküman incelemesi tekniği yoluyla toplanmıştır. Covid-19'un eğitim ve araştırmalar üzerindeki etkisi devam etmekte olup, bu konu ile ilgili çalışmalar yapılmaya devam edilmektedir. Bu araştırma kapsamında belirlenen zaman aralığının amacı, pandemiyle birlikte geçilen ve 2022 yılı itibarıyla sona eren AUE sürecinde hızla gerçekleştirilen çalışmalara dair genel bir tablo ortaya koyabilmektir.

Doküman analizi, elektronik ya da basılı materyaller gibi belgeleri inceleyebilmek ve değerlendirebilmek için kullanılan; anlam çıkarmak, ilgili konu hakkında bir anlayış oluşturmak ve ampirik bilgi geliştirebilmek için verilerin incelenerek yorumlanmasını gerektiren bir tekniktir (Kıral, 2020). Makalelerin seçiminde ilk olarak platformun arama uygulaması kullanılarak başlığında ve anahtar kelimelerinde “Covid-19” ve “pandemi” ifadeleri geçen makaleler belirlenmiştir. Bu makaleler arasından platformun filtreleme özelliği

yoluyla “sosyal bilimler” alanındaki “eğitim ve eğitim araştırmaları” kategorisinde yer alan makaleler örnekleme alınmıştır. Buna göre, araştırmanın örnekleme başlığında “Covid-19” ve “pandemi” ifadeleri içeren 102, hem başlığında hem de anahtar kelimelerinde bu ifadeler geçen 20 olmak üzere toplamda 122 makale oluşturmaktadır. Şekil 1’de araştırma sürecinde izlenen adımlar sırasıyla gösterilmiştir:

Şekil 1. Araştırma Süreci

Araştırma kapsamında verileri toplayabilmek için araştırmacılar belirlemiş oldukları kategorileri içeren bir veri toplama formu oluşturulmuştur. Microsoft Excel programında hazırlanan form iki bölüm biçimindedir. İlk bölümde incelenen makaleye ilişkin dergi adı, yayım yılı, yöntem, model, veri toplama aracı, katılımcılar ve katılımcı sayısı kategorileri bulunurken ikinci bölümde ise söz konusu makalenin kullanmış olduğu anahtar kelimeler kategorisi yer almıştır. Buradaki kategorilerin incelenmesindeki amaç, Covid-19 döneminde yürütülen uzaktan eğitime yönelik çalışmaların metodolojik eğilimlerini ortaya koymak ve bunlara geniş bir perspektiften bakarak genel bir çerçeve çizmektir. Ayrıca Covid-19 döneminde AUE sürecinde ihmal edilen araştırma alanlarının belirlenmesi ve Covid-19 sonrası yapılacak eğitim uygulamaları ve araştırmaları için bir öngörü sunması amaçlanmıştır.

Veri Analizi

Veri analizi süreci, belirlenen kategoriler doğrultusunda yapılan doküman incelemesi sonucu ulaşılan bilgilerin Excel ortak çalışma dosyasına işlenmesi sonrasında başlamıştır. Araştırmacılar veri analizini yine aynı dosya üzerinde Excel programını kullanarak gerçekleştirmiştir. Veriler betimsel olarak analiz edilmiş ve programın belli özellikleri kullanılarak görselleştirilmiştir. Anahtar kelimelere ilişkin verilerin görselleştirilmesinde ise Kelime Bulutu uygulaması kullanılmıştır.

Araştırmanın İnanırcılığı

Çalışmada Dergipark platformundaki dergilerin incelenmesi, açık ve uzaktan öğrenme alanında uzman iki araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. İlgili platformda yayınlanan dergilerin değerlendirilmesi konusunda bilgi birikimi ve deneyime sahip olan araştırmacılar, yapılan doküman incelenmesinde sistematik bir yöntem izlemiştir. Belirlenen kriterler doğrultusunda her iki uzman da bağımsız olarak değerlendirmelerini yaparak elde edilen veriler karşılaştırılmış ve ortak bir sonuca ulaşılmıştır. Değerlendirme sürecinde kriter belirleme süreci açıkça tanımlandığından dolayı, çalışmanın güvenilirliği, şeffaflığı ve tekrar edilebilirliği sağlanmıştır.

Kodlama süreci, iki bağımsız kodlayıcı tarafından yürütülmüştür. Kodlayıcılar, kodlama sürecinde önceden belirlenmiş kodlama cetveline bağlı kalarak verileri analiz etmiş ve içerikleri ilgili kategorilere göre sınıflandırmıştır. Kodlama işleminin güvenilirliğini değerlendirmek amacıyla, kodlayıcılar arasındaki uyum Cohen'in Kappa katsayısı ile hesaplanmıştır. Literatürde, Kappa katsayısının 0,40 ve üzerindeki değerleri, kodlayıcılar arasında anlamlı bir uzlaşma olduğunu göstermektedir (Kılıç, 2015). Bu çalışma kapsamında elde edilen Kappa katsayılarının 0,81 ile 1,00 aralığında olması, kodlayıcılar arasında yüksek düzeyde bir uzlaşmanın sağlandığını ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri

Araştırmanın, açık ve uzaktan öğrenme alanında iki uzman tarafından sistematik ve bağımsız bir değerlendirilme ile gerçekleştirilmiş olması çalışmanın nesnellliğini ve güvenilirliğini artırmaktadır. Buna karşın, araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Bunlardan ilki ve en önemlisi araştırmanın belli bir platformda belli bir zaman dilimi içerisinde yayımlanan makalelerin incelemeye alınmış olmasıdır. Covid-19 etkisi hala sürmekte ve bunun üzerine çalışmalar yapılmaya devam etmektedir. Ancak bu çalışmada belirlenen zaman aralığının amacı, pandemi ile beraber geçilen ve 2022 senesi itibari ile noktalanmış AUE süreci içerisinde ivedilikle gerçekleştirilen çalışmalara ilişkin ortaya genel bir tablo koyabilmektedir. Erişilebilen makaleler, Dergipark platformundaki "arama" seçeneği ve bu alanda sunulan filtreler ile sınırlıdır. Bu nedenle, platformda mevcut olan ancak seçilen filtreler ile görüntülenemeyen makaleler, bu çalışmanın konusu ve alanı ile ilgili olsalar bile araştırmaya dahil edilmemiştir.

Bulgular ve Yorumlar

İnceleme kapsamında Dergipark'ta makale tarama parametreleri Tablo 1'de paylaşılmıştır. Bu bağlamda başlık ve anahtar kelimeler olmak suretiyle arama sözcüğü alanına sırasıyla “covid” ve “pandemi” kelimeleri girilmiş olup 2019 Ocak ile 2022 Nisan tarihleri arasında yayımlanan yalnızca araştırma makaleleri seçilmiştir. Söz konusu makalelerde alan “sosyal, eğitim ve eğitim araştırmaları olarak işaretlenmiştir. Sonuç olarak Covid sözcüğüyle ilişkili 102 yayın ve pandemi sözcüğüyle ilişkili 20 yayına ulaşılmıştır.

Tablo 1. Makale inceleme parametreleri

Arama sözcüğü	Makale Türü	Yayım Yılı	Alan	Arama Alanı	Makale Sayısı
Covid	Araştırma Makalesi	2019 - Nisan 2022	Sosyal – Eğitim ve eğitim araştırmaları	Başlık / Anahtar Kelimeler	102
Pandemi	Araştırma Makalesi	2019 - Nisan 2022	Sosyal – Eğitim ve eğitim araştırmaları	Başlık / Anahtar Kelimeler	20

İncelenen makalelere ilişkin yayım yılı ve yayım diline yönelik bilgiler Tablo 2’te gösterilmiştir.

Tablo 2. İncelenen makalelere ilişkin yayım yılı ve yayım dili bilgileri

Bilgiler	n	%
<i>Yayım Yılı</i>		
2020	20	16,4
2021	93	76,2
2022	9	7,4
Toplam	122	100,0
<i>Yayım Dili</i>		
İngilizce	30	24,6
Türkçe	92	75,4
Toplam	122	100,0

Tablo 2’de sunulan bulgulara göre, incelenen makalelerin büyük bir çoğunluğunun 2021 yılında yayımlandığı (%76,2) görülmektedir. Bu durum, 2021 yılının ilgili araştırma konusu bağlamında akademik çevrelerde yoğun ilgi gördüğü bir dönem olduğuna ve yayın faaliyetlerinde bir zirve noktasına işaret edebileceğine dair bir gösterge sunmaktadır. 2020

(%16,4) ve 2022 (%7,4) yıllarına ilişkin daha düşük oranlar, Covid-19 pandemisinin araştırma süreçleri üzerindeki olası etkileri veya akademik ilgi alanlarında meydana gelen değişimlerle ilişkilendirilebilir. DergiPark platformunun genişleyen kullanıcı tabanı ve erişim kolaylığı da 2021 yılında bu platformda yayımlanan makale sayısındaki artışın önemli bir nedeni olabilir.

Bununla birlikte, makalelerin büyük bir bölümünün Türkçe (%75,4) olarak yayımlanmış olması, DergiPark'ta yer alan çalışmaların Türkiye bağlamında daha fazla ilgi gördüğüne veya bu alandaki araştırmaların ulusal düzeyde yoğunlaştığına işaret etmektedir. İngilizce yayımlanan makalelerin oranının nispeten düşük olması (%24,6), DergiPark'ın uluslararası akademik platformlarla entegrasyonu ve uluslararası araştırmacılara erişim konularında sınırlı bir etki alanına sahip olabileceğini düşündürmektedir. Bu durum, Türk araştırmacıların ve DergiPark platformunun uluslararası etki alanını genişletme ve uluslararası düzeyde temsilini artırma potansiyeline işaret etmektedir.

Tablo 2'de incelenen makalelerin ağırlıklı olarak 2021 yılında yayımlandığı görülmektedir (n = 93; %76,2). Bununla birlikte, makalelerin yayım dilinin çoğunlukla Türkçe olduğu dikkat çekerken (n = 92; %75,4) İngilizce makalelerin sayısının az olduğu göze çarpmaktadır (n = 30; %24,6). Tablo 3'te incelenen makalelerin yöntemlerine ilişkin dağılım paylaşılmıştır.

Tablo 3. İncelenen makalelerin yöntemlerine ilişkin dağılım

Yöntem	2020		2021		2022		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Nitel	6	30,0	38	40,9	2	22,2	46	37,7
Nitel	14	70,0	52	55,9	6	66,7	72	59,0
Karma	0	0,0	3	3,2	1	11,1	4	3,3
Toplam	20	100,0	93	100,0	9	100,0	122	100,0

Tablo 3'te sunulan bulgular incelendiğinde, çalışma kapsamında değerlendirilen makalelerin çoğunlukla nitel araştırma yöntemini kullandığı (%59,0) gözlemlenmiştir. Nitel yöntemlerin bu derece yaygın tercih edilmesi, araştırma konusunun derinlemesine analiz gerektiren bir yapıda olduğunu veya bu alanla ilgili araştırmacıların daha çok anlamaya yönelik bir yaklaşımı benimsediğini gösterebilir. Nicel araştırma yöntemleri ise %37,7'lik bir oranla ikinci sırada yer almakta, bu da veri odaklı yaklaşımların önemini koruduğuna işaret

etmektedir. Karma yöntemlerin kullanımının %3,3 gibi oldukça düşük bir oranda kalması, bu tür çalışmaların zorlukları veya literatürdeki yerinin sınırlı olması ile açıklanabilir.

Yıllara göre dağılıma bakıldığında, nitel araştırma yönteminin her üç yıl boyunca baskın olduğu (%70,0 - %55,9 - %66,7) dikkat çekmektedir. Özellikle 2020 yılında nitel yöntemlerin %70,0 gibi yüksek bir oranla kullanılmış olması, pandeminin araştırma süreçlerine etkisiyle ilişkilendirilebilir; bu dönemde veri toplama süreçlerindeki sınırlamalar, araştırmacıları daha çok niteliksel yöntemlere yönlendirmiş olabilir. Bunun yanında, 2021 yılında nicel yöntemlerin oranındaki artış (%40,9), veri toplama süreçlerinin normale dönmeye başlamasıyla nicel analizlerin yeniden ivme kazandığını göstermektedir.

DergiPark bağlamında değerlendirildiğinde, platformda nitel çalışmalara olan ilginin yüksekliği, bu tür araştırmaların Türkiye'deki akademik topluluk içinde güçlü bir yere sahip olduğunu gösterebilir. Ancak, karma yöntemlerin düşük oranı, bu tür çalışmaların daha fazla teşvik edilmesi gerektiğini ve bu bağlamda DergiPark'ın yöntem çeşitliliğini artıracak bir politika geliştirebileceğini ortaya koymaktadır.

Tablo 3'te çalışma kapsamında incelenen makalelerin çoğunlukla nitel araştırma yöntemini kullandığı görülürken (n = 72; %59,0), bunu nicel araştırma yöntemi (n = 46; %37,7) ve karma yöntem (n = 4; %3,3) takip etmektedir. Yıllara göre incelendiğinde ise nitel araştırma yönteminin hem 2020, hem 2021 hem de 2022 yıllarında makalelerde kullanılan baskın yöntem olduğu ifade edilebilmektedir. Diğer taraftan, Tablo 4'te söz konusu makalelerde kullanılan yöntemlerin desenlerine ilişkin bilgiler paylaşılmıştır.

Tablo 4. İncelenen makalelerdeki yöntemlerin desenlerine ilişkin dağılım

Yöntem/Desen	<i>n</i>	%
Nicel Araştırma Yöntemi		
Tarama modeli	38	82,6
Bibliyometrik analiz	1	2,2
Deneysel	1	2,2
Derleme	1	2,2
Doküman analizi	1	2,2
Ölçeği Türkçeye uyarlama çalışması	1	2,2
Veri madenciliği	1	2,2
Yapısal eşitlik modellemesi	1	2,2
Belirtilmemiş	1	2,2
<i>Toplam</i>	46	100,0
Nitel Araştırma Yöntemi		
Durum çalışması	38	53,5
Fenomenoloji	20	28,2
Belirtilmemiş	5	7,0
Belge taraması	3	4,2
Etnografi	2	2,8
Derleme	1	1,4
Eylem araştırması	1	1,4
Göstergebilim	1	1,4
<i>Toplam</i>	71	100,0
Karma Yöntem		
Sıralı	4	100,0
<i>Toplam</i>	4	100,0

Tablo 4'te sunulan bulgular, incelenen makalelerde kullanılan yöntem desenlerine ilişkin önemli bilgiler sunmaktadır. Nicel araştırma yöntemine dayalı çalışmaların büyük bir çoğunluğunda tarama modelinin tercih edilmesi (%82,6), bu yöntemin geniş veri toplama ve genel eğilimlerin belirlenmesi amacıyla sıkça kullanıldığını göstermektedir. Bibliyometrik analiz, deneysel tasarım, derleme, doküman analizi, ölçek uyarlama, veri madenciliği ve yapısal eşitlik modellemesi gibi diğer desenlerin her biri yalnızca birer çalışmada kullanılmıştır (%2,2). Bu durum, nicel araştırmalarda daha karmaşık ya da ileri düzey analizlere dayalı desenlerin sınırlı bir şekilde kullanıldığını ve bu alanlarda bir çeşitlilik eksikliği olabileceğini düşündürmektedir.

Nitel araştırmalarda ise durum çalışmasının açık bir şekilde baskın olduğu (%53,5) görülmektedir. Bu, araştırmacıların belirli bir olguyu detaylı bir şekilde anlamaya yönelik bir eğilim sergilediklerini göstermektedir. Fenomenoloji yöntemi ise ikinci sırada yer almakta (%28,2) ve katılımcıların deneyimlerinin anlamlandırılması açısından sıklıkla tercih edilmektedir. Ancak, belge taraması (%4,2), etnografi (%2,8), derleme (%1,4), eylem araştırması (%1,4) ve göstergebilim (%1,4) gibi diğer yöntemlerin sınırlı kullanımı, nitel desenlerde de çeşitlilik eksikliğine işaret etmektedir. Ayrıca, beş çalışmada kullanılan desene ilişkin bilginin belirtilmemesi (%7,0), raporlama standartlarının geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Karma yöntemlerin tamamında sıralı desenin tercih edilmesi (%100,0), bu yöntemin araştırma sorularını yanıtlamada belirli bir etkinlik sunduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, yalnızca dört çalışmada karma yöntem kullanılması (%3,3), bu tür araştırmaların yeterince teşvik edilmediğini veya araştırmacılar tarafından karmaşık bulunabileceğini düşündürmektedir.

Bu veriler, DergiPark bağlamında araştırma desenlerinin yaygınlık ve çeşitlilik düzeyini göstermesi açısından önemlidir. Nicel ve nitel yöntemlerde belirli desenlere yoğunlaşma eğilimi, araştırma çıktılarında bir homojenliğe yol açabilir. Bu nedenle, DergiPark gibi platformların araştırmacıları daha yenilikçi ve çeşitli desenlere yönlendirecek teşvik mekanizmaları geliştirmesi faydalı olacaktır. Ayrıca, yöntemlerin raporlanmasında standardizasyonun artırılması, çalışmalardaki eksikliklerin giderilmesine katkı sağlayabilir.

Tablo 4'te incelenen makalelerdeki yöntemlerin desenlerine bakıldığında, nicel araştırma yöntemini benimseyen makalelerin ağırlıklı olarak tarama modelini kullandığı dikkat çekmektedir (n = 38; %82,6). Bunu ise sırasıyla bibliyometrik analiz (n = 1; %2,2), deneysel (n = 1; %2,2), derleme (n = 1; %2,2), doküman analizi (n = 1; %2,2), ölçeği Türkçeye uyarlama çalışması (n = 1; %2,2), veri madenciliği (n = 1; %2,2) ve yapısal eşitli modellemesi (n = 1; %2,2) izlemektedir. Ayrıca bir makalede araştırma deseni belirtilmemiştir (%2,2). Öte yandan, nitel araştırma yöntemini benimseyen makalelerde çoğunlukla durum çalışmasından faydalanılmıştır (n = 38; %53,5). Bunu fenomenoloji (n = 20; %28,2), belge taraması (n = 3; %4,2), etnografi (n = 2; %2,8), derleme (n = 1; %1,4), eylem araştırması (n = 1; %1,4) ve göstergebilim (n = 1; %1,4) takip etmektedir. Bununla birlikte, beş çalışmada hangi desenin benimsendiği belirtilmemiştir (%7,0). Son olarak, karma yöntemi kullanan makalelerin tamamında sıralı desenden yararlandığı görülmüştür (n = 4; %100,0). İlgili makalelerde kullanılan veri toplama araçları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. İncelenen makalelerdeki veri toplama araçlarına ilişkin dağılım

Veri Toplama Araçları	<i>n</i>	%
Nicel Araştırma Yöntemi		
Anket	30	
Ölçek	10	
Belge inceleme	3	
Bilgi formu	1	
Görüşme formu	1	
İhtiyaç analiz formu	1	
Tweetler	1	
<i>Toplam</i>	47	100,0
Nitel Araştırma Yöntemi		
Yarı-yapılandırılmış görüşme	21	
Görüşme	15	
Anket	5	
Belge inceleme	4	
Çevrimiçi anket	3	
Öğrenci günlüğü	3	
Yapılandırılmış görüşme	3	
Çevrimiçi form	3	
<i>Toplam</i>	57	100,0
Karma Yöntem		
Anket	3	
Görüşme	2	
Ölçek	1	
Açık uçlu sorular	1	
Yarı-yapılandırılmış görüşme	1	
<i>Toplam</i>	8	100,0

Tablo 5’te sunulan bulgular, incelenen makalelerde kullanılan veri toplama araçlarının pandemi dönemindeki tercihlerle doğrudan ilişkili olduğunu göstermektedir. Nicel araştırmalarda en sık kullanılan veri toplama aracının anket ($n = 30$) olduğu görülmektedir. Pandemi sürecinde yüz yüze veri toplama faaliyetlerinin sınırlanması, çevrimiçi anketlerin yaygınlaşmasına neden olmuş olabilir. Benzer şekilde, ölçeklerin ($n = 10$) kullanımı da bu dönemde standartlaştırılmış, çevrimiçi erişimle uygulanabilen araçların tercih edildiğini ortaya koymaktadır. Belge inceleme ($n = 3$) ve bilgi formu, görüşme formu, ihtiyaç analiz formu ve

tweetler gibi diğer araçların (n = 1'er) sınırlı kullanımı, nicel yöntemlerin belirli araçlarla sınırlı kaldığını ve alternatif veri kaynaklarına erişimin kısıtlı olduğunu düşündürmektedir.

Nitel araştırmalarda ise yarı-yapılandırılmış görüşmeler (n = 21) ve görüşmeler (n = 15) en yaygın veri toplama araçları olarak öne çıkmaktadır. Bu araçların pandemi döneminde sıklıkla çevrimiçi platformlar üzerinden gerçekleştirilmiş olması muhtemeldir. Çevrimiçi form (n = 3) ve çevrimiçi anket (n = 3) gibi araçların kullanımının artmış olması, pandemi sürecinde araştırmacıların dijital platformlara hızlı bir şekilde adapte olduğunu göstermektedir. Bunun yanı sıra, öğrenci günlüğü (n = 3) ve belge inceleme (n = 4) gibi araçlar, fiziksel veri toplama sürecindeki sınırlamaların etkisini hafifletmek amacıyla tercih edilmiş olabilir.

Karma yöntemlerde kullanılan araçların dağılımında anket (n = 3) ve görüşmelerin (n = 2) öne çıktığı görülmektedir. Yarı-yapılandırılmış görüşme (n = 1), ölçek (n = 1) ve açık uçlu soruların (n = 1) sınırlı kullanımı ise, karma yöntemlerin pandemi döneminde kullanımında belirli sınırlamaların sürdüğünü düşündürmektedir. Bununla birlikte, bu araçların çevrimiçi ortamda uygulanabilmesi, karma yöntemlerin pandemi koşullarında uygulanabilirliğini artırmış olabilir.

Bu bulgular, pandemi döneminde DergiPark üzerinden yayımlanan makalelerde, veri toplama süreçlerinin dijital araçlara kaydığını ve araştırmacıların pandemi şartlarına uygun esnek yöntemler benimsediğini ortaya koymaktadır. Ancak, veri toplama araçlarındaki çeşitliliğin sınırlı kalması, pandemi koşullarının araştırmacıların yöntemsel tercihlerini şekillendirdiğini ve alternatif araçlara olan erişimi kısıtlamış olabileceğini göstermektedir. Gelecekte, çevrimiçi ve yüz yüze veri toplama araçlarının birlikte kullanıldığı hibrit yaklaşımlar, benzer koşullar altında araştırmalarda daha geniş yöntemsel çeşitlilik sağlayabilir.

Tablo 6'te söz konusu makalelerde kullanılan yöntemlere göre katılımcı sayıları paylaşılmıştır.

Tablo 6. İncelenen makalelerdeki yöntemlere göre katılımcı sayıları

Yöntem	Katılımcı Sayısı	
	En Az	En Fazla
Nicel Araştırma Yöntemi	7	2849
Nitel Araştırma Yöntemi	6	447
Karma Yöntem	17	272

Tablo 6’da sunulan bulgular, pandemi döneminde incelenen makalelerde kullanılan yöntemlere göre katılımcı sayılarını ortaya koymaktadır. Nicel araştırma yöntemleri için katılımcı sayısının geniş bir aralıkta (en az 7, en fazla 2849) değişmesi, bu yöntemle gerçekleştirilen çalışmaların genellikle daha büyük örneklemi hedeflediğini göstermektedir. Nicel yöntemlerin pandemi koşullarında çevrimiçi platformlar aracılığıyla uygulanması, geniş katılımcı gruplarına ulaşmayı kolaylaştırmış olabilir. Ancak, minimum katılımcı sayısının düşük olması (7), bazı çalışmaların belirli kısıtlar nedeniyle daha küçük ölçekli veri topladığını işaret etmektedir.

Nitel araştırma yöntemleri için katılımcı sayısının daha dar bir aralıkta olduğu görülmektedir (en az 6, en fazla 447). Nitel yöntemlerde odak, katılımcıların derinlemesine analizine yönelik olduğundan, bu yöntemle yapılan çalışmalarda daha küçük örneklem tercih edilmiştir. Pandemi dönemindeki fiziksel kısıtlamalar, çevrimiçi görüşmeler veya yazılı formlar üzerinden veri toplama gibi yöntemlerin benimsenmesine yol açmış olabilir. Bu durum, nitel yöntemlerin örneklem büyüklüğünü bir derece sınırlamış olmasına rağmen, veri toplama sürecindeki esnekliğini de koruduğunu göstermektedir.

Karma yöntemler açısından katılımcı sayısının en az 17 ve en fazla 272 olarak değişmesi, bu yöntemlerin her iki paradigmayı birleştirerek daha dengeli bir katılımcı grubu hedeflediğini göstermektedir. Ancak, karma yöntemlerdeki maksimum katılımcı sayısının nicel çalışmalara göre çok daha düşük olması, bu yöntemlerin pandemi döneminde daha küçük ölçekli çalışmalarda uygulandığını işaret edebilir. Bu durum, karma yöntemlerin gerektirdiği daha fazla zaman ve kaynak ihtiyacı ile açıklanabilir.

Bu bulgular, pandemi koşullarının, araştırma yöntemleri ve katılımcı sayılarına ilişkin tercihleri nasıl şekillendirdiğine dair önemli ipuçları sunmaktadır. Nicel yöntemlerde geniş ölçekli veri toplama olanakları sağlanırken, nitel ve karma yöntemler daha küçük örneklemle sınırlı kalmış olabilir. DergiPark bağlamında bu durum, pandemi dönemi boyunca çevrimiçi platformların benimsenmesinin etkisini ve yöntemlerin uygulama süreçlerindeki zorlukları ortaya koymaktadır. Gelecekte, bu tür çalışmaların yöntemsel çeşitliliği artırılarak ve pandemi benzeri koşullarda daha geniş örneklem gruplarına ulaşmak için dijital yeniliklerden faydalanılarak geliştirilebileceği söylenebilir.

Tablo 6'ya bakıldığında nicel araştırma yöntemi kullanılan makalelerde katılımcı sayısının en az 7 ve en fazla 2849 olduğu dikkat çekmektedir. Nitel araştırma yöntemi kullanılan makalelerde en az katılımcı sayısı 6 ve en fazla 447'dir. Son olarak, karma yöntemden yararlanan makalelerde katılımcı sayısı en az 17 ve en fazla 272'dir. İncelenen makalelerde katılımcıların türlerine göre dağılımı Tablo 7'te verilmiştir.

Tablo 7. İncelenen makalelerdeki katılımcı türleri açısından makalelerin dağılımı

Katılımcı Türüne Göre	<i>n</i>	%
Nicel Yöntemli Araştırma Sayısı		
Öğrenciler (Üniversite)	13	
Öğretmenler	12	
Öğrenciler (K12)	5	
Öğretim Elemanları	3	
Okul Yöneticileri	3	
18 Yaş ve Üstü Bireyler	3	
Veliler	3	
Kadınlar ve Erkekler	2	
Öğrenciler (Okul Öncesi)	1	
Öğrenciler (Üstün Yetenekli)	1	
<i>Toplam</i>	46	100,0
Nitel Yöntemli Araştırma Sayısı		
Öğretmenler	26	
Öğrenciler (Üniversite)	12	
Öğrenciler (K12)	9	
Veliler	9	
Öğretmen Adayları	6	
Öğrenciler (Lisansüstü)	4	
Öğrenciler (Okul Öncesi)	3	
Öğrenciler (Yabancı Uyruklu)	1	
3-6 Yaş Aralığındaki Çocuklar	1	
Ergenler	1	
Psikolojik Danışman (İlkokul ve Ortaokulda Çalışan)	1	
<i>Toplam</i>	73	100,0
Karma Yöntemli Araştırma Sayısı		
Öğrenciler (Üniversite)		
Öğretmen Adayları		
Veliler		
<i>Toplam</i>		100,0

Tablo 7'deki bulgular, incelenen makalelerde kullanılan katılımcı türlerinin pandemi dönemindeki araştırma yaklaşımlarına nasıl yansıdığını açıkça göstermektedir. Nicel yöntem kullanan çalışmaların büyük çoğunluğu üniversite öğrencilerini ($n = 13$) ve öğretmenleri ($n = 12$) katılımcı olarak seçmiştir. Bu durum, çevrimiçi platformların pandemi döneminde üniversite öğrencilerine ve öğretmenlere ulaşımı kolaylaştırmasıyla açıklanabilir. K12 seviyesindeki öğrenciler ($n = 5$), öğretim elemanları ($n = 3$), okul yöneticileri ($n = 3$), veliler ($n = 3$) ve 18 yaş üstü bireyler ($n = 3$) gibi grupların da sıklıkla tercih edildiği görülmektedir. Ancak, okul öncesi öğrenciler ($n = 1$) ve üstün yetenekli öğrenciler ($n = 1$) gibi daha spesifik grupların düşük oranlarda temsil edilmesi, bu tür katılımcı gruplarına erişimdeki zorlukları yansıtıyor olabilir. Kadınlar ve erkeklere ($n = 2$) yönelik çalışmalarda düşük oran ise toplumsal cinsiyet perspektifinin pandemi dönemindeki çalışmalarda yeterince ele alınmamış olabileceğini göstermektedir.

Nitel yöntem kullanan çalışmalar arasında öğretmenler ($n = 26$) en sık tercih edilen katılımcı grubu olmuştur. Bu durum, öğretmenlerin pandemi sürecindeki eğitim uygulamalarına dair bilgi ve deneyimlerinin önemine işaret etmektedir. Üniversite öğrencileri ($n = 12$), K12 öğrencileri ($n = 9$) ve veliler ($n = 9$) de sıkça tercih edilen diğer gruplar arasında yer almıştır. Bu grupların yanı sıra öğretmen adayları ($n = 6$), lisansüstü öğrenciler ($n = 4$), okul öncesi öğrenciler ($n = 3$) gibi daha dar katılımcı grupları da belirli çalışmalar için tercih edilmiştir. Yabancı uyruklu öğrenciler, 3-6 yaş aralığındaki çocuklar, ergenler ve psikolojik danışmanlar gibi gruplar ise yalnızca birer çalışmada temsil edilmiştir. Bu, pandeminin özel gruplara erişimi sınırlamış olabileceğini ve bu tür çalışmaların daha fazla teşvik edilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Karma yöntem kullanan çalışmaların detaylı bir dağılımı tabloda yer almasa da, üniversite öğrencileri, öğretmen adayları ve veliler gibi grupların tercih edilmiş olabileceği tahmin edilmektedir. Ancak, karma yöntem çalışmalarında katılımcı türü çeşitliliğinin sınırlı olduğu gözlemlenmektedir.

Bu bulgular, pandemi koşullarının katılımcı türü tercihlerine önemli bir etkisi olduğunu göstermektedir. Çevrimiçi erişimin kolay olduğu öğretmenler, üniversite öğrencileri ve veliler gibi gruplar sıklıkla tercih edilirken, daha spesifik veya ulaşımı zor katılımcı grupları sınırlı kalmıştır. DergiPark bağlamında bu durum, pandeminin veri toplama süreçlerini şekillendirdiği ve belirli grupların araştırmalarda daha fazla temsil edilmesine yol açtığı bir

durumu ortaya koymaktadır. Gelecekte, özellikle spesifik gruplar üzerinde yapılacak araştırmaların teşvik edilmesi, pandeminin sınırladığı alanlarda bilgi üretimini artırabilir. Ayrıca, toplumsal cinsiyet, sosyo-ekonomik durum ve yaş grupları gibi farklılıkların daha fazla ele alınması, araştırma çıktılarının çeşitliliğini ve zenginliğini artıracaktır.

İncelenen makalelerde en sık kullanılan anahtar kelimelere göre dağılım Tablo 8’te sunulmuştur.

Tablo 8. İncelenen makalelerde en sık kullanılan anahtar kelimelerin dağılımı

Katılımcı Türüne Göre	<i>n</i>	%
Uzaktan Eğitim	41	37,6
Çevrimiçi Eğitim	14	12,8
Öğretmen	10	9,2
COVID-19 Korkusu	6	5,5
EBA - Eğitim Bilişim Ağı	5	4,6
Eğitim	5	4,6
Uzaktan Öğrenme	5	4,6
Acil Uzaktan Eğitim	4	3,7
İlkokul	4	3,7
Ölçek	4	3,7
Sınıf Öğretmeni	4	3,7
Türkiye	4	3,7
Durum Çalışması	3	2,8
<i>Toplam</i>	109	100,0

Tablo 8’de sunulan bulgular, pandemi döneminde incelenen makalelerde kullanılan anahtar kelimelerin, dönemin eğitim ve araştırma konularına nasıl yansıdığını göstermektedir. Tabloya göre, "uzaktan eğitim" (%37,6) açık ara en sık kullanılan anahtar kelime olmuştur. Bu durum, pandemi sürecinde eğitim faaliyetlerinin fiziksel mekânlardan dijital platformlara taşınmasının akademik literatürdeki yankısını yansıtmaktadır. Pandemi koşulları, uzaktan eğitimi yalnızca bir uygulama alanı değil, aynı zamanda çeşitli sorunlar ve fırsatların ele alındığı bir araştırma konusu haline getirmiştir.

"Çevrimiçi eğitim" (%12,8) ve "öğretmen" (%9,2) gibi diğer popüler anahtar kelimeler, dijital platformlar üzerinden sürdürülen eğitimin teknik ve pedagojik boyutlarına işaret etmektedir. Çevrimiçi eğitim, teknolojik altyapının eğitim süreçlerine entegrasyonunu

vurgularken, "öğretmen" teriminin sık kullanımı, öğretmenlerin pandemi dönemindeki rolleri, deneyimleri ve uyum süreçlerinin akademik çalışmaların önemli bir odağı olduğunu göstermektedir. "COVID-19 korkusu" (%5,5) gibi doğrudan pandemi ile ilgili bir anahtar kelimenin varlığı, pandeminin psikolojik etkilerinin de araştırmalarda ele alındığını göstermektedir. Bu durum, pandemi sürecinde eğitimle ilgili çalışmalarda yalnızca akademik ve teknik sorunların değil, aynı zamanda bireylerin duygusal durumlarının da değerlendirildiğini ortaya koymaktadır.

"EBA – Eğitim Bilişim Ağı" (%4,6), Türkiye’de uzaktan eğitim süreçlerinde merkezi bir rol oynayan platform olarak literatürde sıkça ele alınmıştır. Bu, yerel eğitim politikalarının ve altyapıların akademik çalışmalara ne ölçüde yansıdığını göstermektedir. Aynı şekilde, "Türkiye" (%3,7) anahtar kelimesi, araştırmaların büyük oranda Türkiye bağlamında yapıldığını ve bu bağlamda elde edilen bulguların ulusal düzeyde önem taşıdığını göstermektedir. "Acil uzaktan eğitim" (%3,7), pandemi sürecinin ani değişimlerine uyum sağlama çabalarını vurgulamaktadır. Bu, pandemi öncesi planlı uzaktan eğitim sistemleriyle kıyaslandığında, sürecin aciliyet ve zorluklarına yönelik çalışmaların artmış olduğunu göstermektedir.

"Eğitim" (%4,6) ve "uzaktan öğrenme" (%4,6) gibi anahtar kelimeler, eğitimin genel yapısının pandemi koşullarında nasıl dönüştüğünü ve öğrenme süreçlerinin nasıl etkilendiğini araştırmaya yönelik bir ilgi olduğunu işaret etmektedir. Bu bulgular, pandemi döneminin akademik literatürde eğitim odaklı çalışmalara nasıl bir yön verdiğini göstermektedir. Anahtar kelimelerdeki yoğunluk, uzaktan eğitimin farklı yönlerinin (teknolojik, pedagojik, psikolojik) bir araştırma alanı olarak nasıl ön plana çıktığını yansıtmaktadır. DergiPark bağlamında bu bulgular, pandemi sürecinde Türkiye’nin eğitim politikaları, dijital platformları ve bu süreçte yer alan bireylerin deneyimlerine odaklanıldığını ortaya koymaktadır. Gelecekte, pandeminin uzun vadeli etkileri üzerine yapılacak çalışmaların bu literatürü zenginleştirilmesi beklenmektedir. Bunun yanı sıra, daha az temsil edilen konuların (örneğin, ölçek geliştirme veya toplumsal cinsiyet temelli analizler) ele alınması, literatürdeki çeşitliliği artırabilir.

Tablo 8’te incelenen makalelerde en sık kullanılan kelimenin uzaktan eğitim olduğu dikkat çekmektedir (n= 41; %37,6). Bunu ise sırasıyla çevrimiçi eğitim (n = 14; %12,8), öğretmen (n = 10; %9,2), COVID-19 korkusu (n = 6; %5,5), EBA – Eğitim Bilişim Ağı (n = 5; %4,6), Eğitim (n = 5; %4,6), uzaktan öğrenme (n = 5; %4,6), acil uzaktan eğitim (n = 4; %3,7), ilkökul (n = 4; %3,7), ölçek (n = 4; %3,7), sınıf öğretmeni (n = 4; %3,7), Türkiye (n = 4; %3,7) ve durum çalışması (n = 4; %3,7) kelimeleri takip etmektedir.

Şekil 2. İncelenen makalelerde en sık kullanılan anahtar kelimelerin kelime bulutu

Şekil 2’de sunulan kelime bulutu, incelenen makalelerdeki anahtar kelimelerin pandemi döneminde eğitim alanında odaklanılan konuları ortaya koymaktadır. "Uzaktan eğitim" teriminin en belirgin şekilde öne çıkması, pandemi döneminde eğitimin fiziksel ortamlardan dijital platformlara taşınmasının literatürdeki etkisini vurgulamaktadır. Bu terim, hem genel bir konu başlığı hem de pandemi bağlamında eğitimin yeniden yapılandırılmasını temsil eden bir kavram olarak öne çıkmaktadır. "Çevrimiçi eğitim" ve "öğretmen" gibi diğer sık kullanılan anahtar kelimeler, dijital eğitim süreçlerinin pedagojik boyutlarına dikkat çekmektedir. Özellikle "öğretmen" kelimesinin vurgulanması, pandemi döneminde öğretmenlerin eğitim sisteminin dönüşümündeki kritik rolünü göstermektedir. "COVID-19 korkusu" terimi, pandemi döneminin bireyler üzerindeki psikolojik etkilerinin akademik çalışmaların bir parçası haline geldiğini ortaya koymaktadır. Bu, sadece eğitimin teknik yönleriyle değil, aynı zamanda bireylerin duygusal durumları ve pandemiye verdikleri tepkilerle ilgili çalışmaların da önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

"EBA - Eğitim Bilişim Ağı" teriminin sıkça kullanılması, Türkiye’de uzaktan eğitimin temel altyapılarından birinin akademik literatürde güçlü bir şekilde yer aldığını işaret etmektedir. Bu, pandeminin yerel eğitim sistemlerine etkisinin ulusal bağlamda ele alındığını göstermektedir.

Sonuç olarak kelime bulutu, pandemi döneminde eğitime ilişkin çalışmalardaki öncelikli konuların görsel bir özetini sunmaktadır. Öne çıkan anahtar kelimeler, uzaktan eğitim süreçlerinin temel bileşenlerini (teknolojik araçlar, pedagojik süreçler, psikolojik etkiler) temsil etmektedir. Bunun yanı sıra, daha az vurgulanan terimlerin, gelecekteki araştırmalar için potansiyel boşluklara işaret ettiği söylenebilir.

Bu bulgular, pandemi döneminde eğitim alanında yapılan çalışmaların ağırlıklı olarak uzaktan eğitim süreçlerine odaklandığını göstermektedir. DergiPark bağlamında bu durum, Türkiye’de pandemi sürecinde eğitim sisteminde yaşanan dönüşümün akademik literatürde güçlü bir şekilde temsil edildiğini ortaya koymaktadır. Gelecekte, kelime bulutunda daha az öne çıkan konuların ele alınması, pandemi sonrası eğitim sisteminin uzun vadeli etkilerini anlamada önemli katkılar sağlayabilir. Ayrıca, dijital eğitimin yalnızca acil bir çözüm olarak değil, sürdürülebilir bir model olarak nasıl yapılandırılabileceğine dair çalışmalar literatürü daha da zenginleştirebilir.

Şekil 2’deki kelime bulutu araştırma kapsamında incelenen dergilerde kullanılan anahtar kelimeler çerçevesinde oluşturulmuştur. Kelime bulutu incelendiğinde “uzaktan eğitim” en yüksek frekansla öne çıkan ve araştırmanın merkezini vurgulayan terim olduğu gözlenmektedir. “Çevrimiçi eğitim” ve “öğretmen” gibi kelimeler de dijital eğitim süreçlerinde kullanılan diğer önemli unsurları göstermektedir. "COVID-19 Korkusu" terimi, pandeminin eğitim üzerindeki etkisini, "EBA - Eğitim Bilişim Ağı" ise Türkiye'deki uzaktan eğitim sistemini temsil etmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma, Covid-19 pandemisi sürecinde acil uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin yayımlanan akademik araştırmaları incelemiş ve bu süreçte eğitimde yaşanan dönüşümlerin kapsamını ortaya koymayı amaçlamıştır. Bulgular, pandemi koşullarının eğitim sistemleri üzerinde çok boyutlu etkiler yarattığını ve eğitimde dijitalleşme, pedagojik dönüşüm ve sosyal etkileşim gibi alanlarda önemli değişimlere neden olduğunu göstermektedir.

İncelenen makalelerin çoğunun 2021 yılında yayınlanmış olması, pandeminin başlangıcındaki acil müdahalelerin ardından akademik ilginin hızla arttığını göstermektedir. Bu durum, eğitimde uzaktan erişimin etkilerini daha derinlemesine anlamaya yönelik küresel bir çabanın işareti olarak değerlendirilebilir. Özellikle nitel araştırma yöntemlerinin yoğunlukla

tercih edilmesi, araştırmacıların pandemi sürecinde öğrenci ve öğretmen deneyimlerini anlamaya verdiği önemi göstermektedir. Nicel yöntemlerle elde edilen bulguların ise öğrencilerin akademik başarıları, uzaktan eğitime adaptasyon düzeyleri ve dijital beceriler üzerindeki etkileriyle ilgili olduğuna işaret etmektedir

Araştırma bulgularımız, daha önceki çalışmalarla önemli benzerlikler ve farklılıklar taşımaktadır. Örneğin, Yavuz ve diğerleri (2021), pandemi dönemindeki yayınların büyük ölçüde Amerika Birleşik Devletleri ve Çin merkezli olduğunu ve ağırlıklı olarak yükseköğretim düzeyinde gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Bu bağlamda, Türkiye’de yürütülen çalışmaların daha geniş bir yaş ve eğitim düzeyini kapsamaması, alanyazına farklı bir katkı sunmaktadır. Hung ve Yuen (2010) tarafından vurgulanan sosyal ağ teknolojilerinin eğitimde kullanımı, pandeminin uzaktan eğitim süreçlerine olan etkisini anlamak için önemli bir çerçeve sunmaktadır. Çalışmamız, Türkiye’de dijital altyapının sınırlılıkları nedeniyle eğitimde eşitsizliklerin daha görünür hale geldiğini ortaya koyarken, çevrimiçi platformların öğrenciler için fırsatların yanı sıra zorluklar da yarattığını göstermektedir. UNESCO'nun (2020) raporlarında da belirtildiği gibi, pandeminin dijital uçurumu derinleştirme potansiyeli, Türkiye bağlamındaki bulgularımızla örtüşmektedir.

Türkiye bağlamındaki bulgular, dijital altyapının ve eğitim politikalarının pandemiye adaptasyonda kritik bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Özellikle, Çin gibi yüksek teknolojik altyapıya sahip ülkelerle karşılaştırıldığında, Türkiye’nin uzaktan eğitime geçiş sürecinde daha fazla zorluk yaşadığı görülmektedir. Çin’deki eğitim politikalarının hızlı ve etkili bir şekilde uygulanabilmesi (Yavuz vd., 2021), bu ülkede öğrenci katılımı ve erişim oranlarının yüksek olmasını sağlamıştır. Buna karşın, Türkiye’de teknolojik erişim eksikliği, özellikle kırsal bölgelerdeki öğrenciler için önemli bir engel oluşturmuştur. ABD bağlamında yapılan çalışmalar, pandeminin başlangıcından itibaren eğitimde dijitalleşmenin hızlandığını ve bu süreçte yenilikçi çözümlerin uygulandığını göstermektedir (Karaköse ve Demirkol, 2021). Türkiye’de ise çevrimiçi öğrenme sistemlerinin adaptasyonunun daha sınırlı kalması, uzaktan eğitimin etkili bir şekilde uygulanmasını zorlaştırmıştır. Bu durum, pandemi döneminde ülkeler arası eğitim eşitsizliklerinin artmasına neden olmuştur.

Araştırma bulgularımız, pandeminin eğitim uygulamaları üzerindeki etkilerinin sadece teknik altyapı ile sınırlı olmadığını, aynı zamanda pedagojik yaklaşımlarda da önemli değişikliklere yol açtığını ortaya koymaktadır. Öğretmenlerin dijital pedagojik yeterliliklerini

artırma ihtiyacı, hem Türkiye’de hem de uluslararası bağlamda sıklıkla vurgulanmıştır (Sezgin, 2021). Bu durum, uzaktan eğitimde öğretmenlerin rolünün yeniden tanımlanması gerektiğini ortaya koymaktadır. Pandemi sürecinde eğitime yönelik yapılan yatırımlar ve politikalar, ülkelerin eğitim sistemlerinin dayanıklılığını artırmada belirleyici bir faktör olmuştur. Türkiye’de, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) gibi platformlar aracılığıyla uzaktan eğitime erişim sağlanmaya çalışılmış olsa da, bu süreçte eşit erişim sağlanmasında yaşanan zorluklar dikkate değerdir. Özellikle düşük gelirli ailelerin çocuklarının eğitim sürecinden kopma riski, dijital uçurumun derinleşmesine neden olmuştur.

Sonuç olarak, pandemi sürecinde eğitim sistemlerinde yaşanan dönüşümler, gelecekteki krizlere hazırlıklı olabilmek adına önemli dersler sunmaktadır. Bu bağlamda, teknolojik altyapının güçlendirilmesi, dijital pedagojik becerilerin artırılması ve öğrencilerin psikososyal destek mekanizmalarına erişiminin sağlanması, eğitim politikalarının öncelikli hedefleri arasında yer almalıdır.

Öneriler

Bu çalışmanın bulguları doğrultusunda, Covid-19 pandemisi sürecinde acil uzaktan eğitim uygulamaları ile ilgili çeşitli öneriler geliştirilmiştir. Bu öneriler, araştırma sonuçları ile uyumlu olacak şekilde yapılandırılmıştır ve eğitimde dijitalleşme süreçlerini iyileştirmeyi hedeflemektedir.

Öncelikle, dijital erişimin ve teknolojik altyapının güçlendirilmesi gerekmektedir. Kırsal bölgelerde ve düşük gelirli ailelerin bulunduğu alanlarda öğrencilerin uzaktan eğitim süreçlerine katılımını artırmak için teknolojik altyapıya yönelik yatırımlar yapılmalıdır. Eğitim kurumlarının teknolojiye erişim kapasitelerini artırmak amacıyla devlet destekli teşvik programları uygulanabilir. Bu tür girişimler, öğrenciler arasındaki dijital eşitsizliği azaltarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamaya katkı sağlayacaktır.

Uzaktan eğitim süreçlerinde öğretmenlerin dijital pedagojik yeterliliklerinin artırılması bir diğer öncelikli alan olarak öne çıkmaktadır. Öğretmenlerin çevrimiçi ders verme süreçlerine uyum sağlamalarına destek olmak amacıyla sürekli eğitim programları düzenlenmelidir. Bu programlar, öğretmenlerin dijital araçları etkin bir şekilde kullanmalarını ve çevrimiçi öğrenme ortamlarında yenilikçi öğretim stratejileri geliştirmelerini teşvik etmelidir.

Ayrıca, pandemi sürecinde öğrencilerin ve öğretmenlerin yaşadığı psikososyal zorluklar göz önüne alındığında, bu gruplara yönelik destek mekanizmalarının geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Eğitim kurumları, uzaktan eğitim sürecine adaptasyonu kolaylaştırmak ve stres yönetimini desteklemek amacıyla çevrimiçi psikolojik danışmanlık hizmetleri sunabilir. Bu tür destekler, özellikle öğrencilerin akademik başarılarını ve genel iyilik hallerini olumlu yönde etkileyebilir.

Uzaktan eğitim süreçlerinde, öğrenci merkezli eğitim modellerinin benimsenmesi önerilmektedir. Öğrencilerin bireysel öğrenme hızlarına ve ihtiyaçlarına uyum sağlayan esnek öğrenme modelleri geliştirilmelidir. Bu bağlamda, projeye dayalı öğrenme ve oyunlaştırma gibi yaklaşımlar öğrenci katılımını artırabilir ve çevrimiçi öğrenme deneyimini zenginleştirebilir.

Uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme süreçlerinin daha adil ve güvenilir bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir. Bu süreçlerde nicel ve nitel yöntemleri bir arada kullanmayı mümkün kılan karma bir yaklaşım benimsenebilir. Öğrencilerin akademik başarılarını ve öğrenme çıktılarını daha iyi değerlendirmek için teknolojik destekli ölçme araçlarının geliştirilmesi önerilmektedir.

Pandemi sürecinde farklı ülkelerin uzaktan eğitimdeki başarılı uygulamalarından faydalanmak amacıyla uluslararası işbirliklerinin artırılması gereklidir. Türkiye bağlamında, eğitim kurumları ve devlet kurumları arasında daha güçlü bir koordinasyon sağlanarak kriz dönemlerinde eğitim süreçlerinin daha etkili bir şekilde yönetilmesi mümkün olabilir. Bu bağlamda, diğer ülkelerin deneyimlerinden elde edilen bulgular, Türkiye’de uygulanacak stratejilere ışık tutabilir.

Son olarak, gelecekte benzer kriz durumlarına hazırlıklı olmak için acil eğitim planlarının oluşturulması önerilmektedir. Bu planlar, teknolojik altyapının geliştirilmesini, öğretmen ve öğrencilerin dijital yeterliliklerinin artırılmasını ve kriz dönemlerinde uygulanabilecek pedagojik stratejileri içermelidir. Ayrıca, uzaktan eğitimin uzun vadeli etkilerini inceleyen boylamsal araştırmalar yapılması ve pandemide geliştirilen çevrimiçi öğrenme sistemlerinin etkinliğini değerlendiren çalışmaların teşvik edilmesi önemlidir.

Bu öneriler, Covid-19 pandemisi sürecinde elde edilen bulgulara dayalı olarak geliştirilmiştir ve gelecekteki eğitim uygulamalarına yönelik stratejik bir yol haritası sunmaktadır. Eğitimde dijitalleşmenin önemi göz önüne alındığında, bu önerilerin uygulanması, eğitim sistemlerinin daha dirençli, kapsayıcı ve etkili hale gelmesine katkı sağlayabilir.

Kaynakça

- Aristovnik, A., Ravšelj, D., & Umek, L. (2020). A bibliometric analysis of Covid-19 across science and social science research landscape. *Sustainability*, 12(21), 1-30. <https://doi.org/10.3390/su12219132>
- Aslan, H., Aslan, A.M. & Tuzgöl Dost, M. (2022). COVID-19 pandemic experiences of secondary school students in Turkey. *Current Psychology*, 1-16. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03111-0>
- Bozkurt, A., Karakaya, K., Turk, M., Karakaya, O., & Castellanos-Reyes, D. (2022). The impact of COVID-19 on education: A meta-narrative review. *TechTrends*, 66, 883-896. <https://doi.org/10.1007/s11528-022-00759-0>
- Chertakova, E. M., Lapshova, A. V., Bystrova, N. V., Smirnova, Z. V., & Bulaeva, M. N. (2020). Special features of vocational training institutions in the context of pandemics. *Cuestiones Políticas*, 38, 76-87.
- Chizmar, J. F., & Walbert, M. S. (1999). Web-based learning environments guided by principles of good teaching practice. *Journal of Economic Education*, 30(3), 248–264. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00220489909595985>
- Gökçe, O. (2006). İçerik analizi kuramsal ve pratik bilgiler. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Gül, S. S. ve Nizam, Ö. K. (2021). Sosyal bilimlerde söylem ve içerik analizi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 42, 181-198. <https://doi.org/10.30794/pausbed.803182>
- Harris, A. (2020). COVID-19–school leadership in crisis? *Journal of Professional Capital and Community*, 5, 321–324. <https://doi.org/10.1108/JPCC-06-2020-0045>
- Hung, H. T., & Yuen, S. C. Y. (2010). Educational use of social networking technology in higher education. *Teaching in Higher Education*, 15(6), 703–714. <https://doi.org/10.1080/13562517.2010.507307>

- Karakose, T., & Demirkol, M. (2021). Exploring the emerging COVID-19 research trends and current status in the field of education: A bibliometric analysis and knowledge mapping. *Educational Process: International Journal*, 10(2), 7-27.
- Kılıç, S. (2015). Kappa Test. *Journal of Mood Disorders (JMOOD)*, 5(3), 142-144.
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 170-189.
- Meletiou-Mavrotheris, M., Eteokleous, N., Stylianou-Georgiou, A. (2022). Emergency remote learning in higher education in cyprus during COVID-19 Lockdown: A zoom-out view of challenges and opportunities for quality online learning. *Education Sciences*, 12(7), 1-34. <https://doi.org/10.3390/educsci12070477>
- Nemec, R., Jahodova Berkova, A., & Hubalovsky, S. (2020). Identification elements symmetry in teaching informatics in Czech secondary school during the Covid-19 outbreak from the perspective of students. *Symmetry*, 12(11), 1768. <https://doi.org/10.3390/sym12111768>
- Neuendorf, K. A. (2002). *The content analysis guidebook*. Thousand oaks. CA: Sage Publications.
- Polat, M. (2022). Exploring educational research during the covid-19 pandemic: 2020-2021. *FIRE: Forum for International Research in Education*, 7(2), 86-104. <https://doi.org/10.32865/fire202172276>
- Poole, D. M. (2000). Student participation in a discussion-oriented online course: A case study. *Journal of Research on Computing in Education*, 33(2), 162–177. <https://doi.org/10.1080/08886504.2000.10782307>
- Sezgin, S. (2021). Acil uzaktan eğitim sürecinin analizi: Öne çıkan kavramlar, sorunlar ve çıkarılan dersler. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 273-296. <https://doi.org/10.18037/ausbd.902616>

- Stansfield, M., McLellan, E., & Connolly, T. (2004). Enhancing student performance in online learning and traditional face-to-face class delivery. *Journal of Information Technology Education: Research*, 3(1), 173–188.
- Stracke, C. M., Sharma, R. C., Bozkurt, A., Burgos, D., Swiatek Cassafieres, C., Inamorato dos Santos, A., Mason, J., Ossiannilsson, E., Santos-Hermosa, G., Shon, J. G., Wan, M., Agbu, J.-F. O., Farrow, R., Karakaya, Özlem, Nerantzi, C., Ramírez-Montoya, M. S., Conole, G., Truong, V., & Cox, G. (2022). Impact of COVID-19 on formal education: An international review of practices and potentials of open education at a distance. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 23(4), 1-18. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v23i4.6120>
- UNESCO. (2020). *COVID-19 Education Response*. Available online: <https://www.unesco.org/en/covid-19/education-response> (accessed on 9 November 2022).
- Wang, C., Wang, W., & Wu, H. (2020). Association between medical students' prior experiences and perceptions of formal online education developed in response to Covid-19: A cross-sectional study in China. *BMJ open*, 10(10), e041886. <http://dx.doi.org/10.1136/bmjopen-2020-041886>
- Yavuz, M., Kayalı, B., & Tural, Ö. (2021). Trend of distance education research in the cover-19 period: A bibliometric and content analysis. *Journal of Educational Technology & Online Learning*, 4(2), 256-279. <https://doi.org/10.31681/jetol.922682>
- Yükseköğretim Kurulu. (2020). *Alınan kararlar*. Available online: <https://covid19.yok.gov.tr/alinan-kararlar> (accessed on 9 November 2022).
- Zamfir, A. M. (2020). Educational resilience in pandemic times and potential impacts on inequalities: The case of Romania. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 12, 182-187. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.2Sup1/305>

Ek-1 Araştırma Kapsamında İncelenen Dergiler

Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi	İnternet Uygulamaları ve Yönetimi Dergisi
Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi	Journal for the Education of Gifted Young Scientists
Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi	Journal of Advanced Education Studies
Akademik Platform Eğitim ve Değişim Dergisi	Journal of Computer and Education Research
Ana Dili Eğitimi Dergisi	Journal of Innovative Research in Social Studies
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Dergisi
Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi	Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi
Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi
Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi	Kuramsal Eğitimbilim Dergisi
Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi	Language Teaching and Educational Research
e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi	Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Education & Youth Research	Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Ege Eğitim Dergisi	OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi
Eğitim Bilim ve Araştırma Dergisi	Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi
Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama	Participatory Educational Research
Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi	Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi
Eğitim ve Yeni Yaklaşımlar Dergisi	Talent
Eğitim Yönetimi ve Politikaları Dergisi	Temel Eğitim Araştırmaları Dergisi
Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi	Turkish Journal of Education
Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi	Türkiye Kimya Derneği Dergisi
Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi	Türk Eğitim Dergisi
Eurasian Journal of Teacher Education	Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi
Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi	Uluslararası Eğitim Spektrumu Dergisi
International E-Journal of Advances in Education	Uluslararası Müze Eğitimi Dergisi
International Journal of Academic Research in Education	Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi
International Journal of Psychology and Educational Studies	Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi
International Journal of Social Sciences and Education Research	Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi
International Online Journal of Primary Education	Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi
İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi	Yükseköğretim ve Bilim Dergisi

Yazarlar Hakkında

Emel GÜLER

Dr. Emel GÜLER, lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümünde (2004) tamamladıktan sonra, yüksek lisans ve doktora eğitimini Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı'nda tamamlamıştır. 2005-2011 yılları arasında Millî Eğitim Bakanlığında bilişim teknolojileri öğretmeni olarak çalışan Güler, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri bölümünde öğretim üyesidir. Yazarın çalışma alanları arasında, açık ve uzaktan öğrenme ortamlarında içerik ve tasarım, açık ve uzaktan esnek öğrenmede stratejik karar verme, öğrenme teknolojileri, destek hizmetleri, dijital yayıncılık, hayat boyu öğrenme ve eğitimde yapay zeka gibi konular yer almaktadır.

Posta adresi: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yunusemre Kampüsü, ESKİŞEHİR
Eposta: emelgoksal@anadolu.edu.tr
URL: <https://avesis.anadolu.edu.tr/emelgoksal>

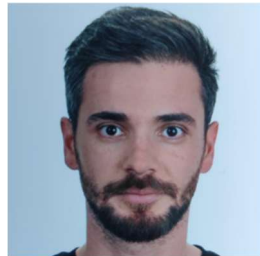
Nazife ŞEN ERSOY

Dr. Nazife Şen Ersoy lisans eğitimini 2006 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Yabancı Dil Eğitimi bölümünde tamamlamıştır. Yüksek lisans derecesini Anadolu Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretimi programı, doktora derecesini ise yine Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı'nda almıştır. 2007 yılından bu yana Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görev yapmakta olan Şen-Ersoy'un çalışma alanlarını, uzaktan dil öğretimi, açık ve uzaktan eğitimde dezavantajlı öğrenenler, çevrimiçi derslerde transkültür, eğitimde yapay zeka ve kitlesel açık çevrimiçi dersler gibi konular oluşturmaktadır.

Posta adresi: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, KÜTAHYA
Eposta: nazife.sen@dpu.edu.tr
URL: <https://portal.dpu.edu.tr/nazife.sen/>

Yusuf Zafer Can UĞURHAN

Yusuf Zafer Can UĞURHAN, iletişim bilimleri alanında doktora yapmış ve iletişim çalışmaları bilim alanından doçent unvanını almıştır. Halen Türkiye'de Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Dr. Uğurhan'ın araştırmaları iletişim çalışmaları, sosyal medya, açık ve uzaktan öğrenme konularına odaklanmaktadır. Ayrıca Dr. Uğurhan, nitel ve nicel araştırma yöntemleri ile tek ve çok değişkenli istatistiksel tekniklere ilişkin vermekte olduğu hizmet içi eğitimler mevcuttur. Dr. Uğurhan'ın "Reklamda Kaynak ve Kanal Olarak Sosyal Medya Fenomenleri" isimli bir kitabı da vardır.

Posta adresi: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yunusemre Kampüsü, ESKİŞEHİR
Eposta: yzcu@anadolu.edu.tr
URL: <https://avesis.anadolu.edu.tr/yzcu>